

Mjesto i datum: Nikšić, 19/02/2018

Djelovodni broj: 17-18/01

**CRNA GORA
MINISTARSTVO ODRŽIVOG RAZVOJA I TURIZMA
AGENCIJA ZA ZAŠTITU PRIRODE I ŽIVOTNE SREDINE**

Predmet: Komentari na Elaborat o procjeni uticaja na životnu sredinu izgradnje minihidroelektrane „Bukovica 1” na rijeci Bukovici, opština Šavnik

Poštovani,

shodno obavještenju Agencije za zaštitu prirode i životne sredine da je „Hydra MNE“ d.o.o. iz Podgorice, Ul. Lazara Sočice br. 19, podnijela zahtjev za davanje saglasnosti na Elaborat procjene uticaja na životnu sredinu za izgradnju male hidroelektrane „Bukovica 1“ na rijeci Bukovici, Opština Šavnik., a postupajući kao zainteresovana javnost u nastavku šaljem naše komentare.

2. Opis lokacije

2.4. Vodosnabdijevanje (str 36)

Obrađivač navodi „U opštini Šavnik još uvijek nisu urađene zone sanitarne zaštite vodoizvorišta koja se mogu koristiti za vodosnabdijevanje ili flaširanje vode u komercijalne svrhe, niti su vršena zakonom propisana istraživanja.”

Komentar:

Potpuno je logično bilo prije davanja koncesija za korišćenje hidropotencijala i uopšte planiranja izgradnje malih hidroelektrana sprovesti potrebna i zakonom propisana istraživanja, definisati zone sanitarne zaštite i sagledati potencijale svih vodoizvorišta pa i rijeke Bukovice za vodosnabdijevanje.

2.6. Flora, fauna i zaštićena prirodna dobra (str. 39)

Obrađivač navodi: „ Zbog veličine istraživanog područja i vremenske ograničenosti za istraživanje nije bilo moguće realizovati monitoring cijelog toka rijeke Bukovice i steći potpuni uvid o sastavu i stanju faune ovih područja, te je stoga potrebno organizovati dodatna terenska istraživanja, kojim bi bili obuhvaćeni preostali lokaliteti.”

Komentar:

Nije moguće uraditi elaborat procjene uticaja na životnu sredinu bez utvrđivanja „nultog” stanja kao osnove za projekciju mogućih uticaja i definisanje mjera zaštite. Potrebno je sprovesti dodatna terenska istraživanja kako to preporučuje i obrađivač, kako bi predmetni elaborate imamo suštinskog smisla.

2.7. Pejzaž (str 45)

Obrađivač navodi preporuku PUP-a Opštine Šavnik „da se zbog izuzetnih predionih odlika – kako samog toga rijeke, tako i atraktivnih vizura kanjonskih strana (šumski pokrivač prošaran proplancima, sa veoma malim stepenom izgrađenosti prostora) pejzaž kanjonske doline Bukovice zaštititi u smislu zabrane dalje izgradnje svih vrsta objekata i strogog usmjeravanja budućih građevinskih aktivnosti isključivo na sanaciju i adaptaciju postojećih objekata.”

Obrađivač navodi i da je Studija zaštite i uspostavljanje zaštićenog prirodnog dobra na području Sinjajevine koju je uradila Agencija za zaštitu životne sredine „ovaj prostor takođe prepoznala kao posebnu predionu cjelinu – područje karaktera predjela Donje rijeke Bukovice i Tušine”.

Takođe obrađivač navodi i da je Evropska asocijacija za zaštitu geonaslijeđa (ProGeo) predložila kanjon Bukovice „za stavljanje pod određeni režim zaštite kao karakterističan oblik fluvijalnog reljefa”

Komentar:

Imajući u vidu sve navedeno i nespornu izuzetnu pejznažnu vrijednost ovog područja smatramo da bi izgradnja minihidroelektrane „Bukovica 1” bila u suprotnosti sa preporukama relevantnih institucija i planskih dokumenata i značajno umanjila šansu za stavljanje pod neki od predloženih vidova zaštite, što je i potencijalni izvor prihoda za lokalnu zajednicu.

4. Opis razmatranih alternative (str 67)

Obrađivač navodi „Investitor je uz saglasnost angažovanog stručnog tima, od ponuđenih alternativa (u okviru ranije rađene tehničke dokumentacije analizirano je više varijanti prije svega mjesto vodozahvata, trase cjevovoda i mjesto mašinske zgrade) odabrao najpovoljniju i pristupio izradi projekta u skladu sa dobijrnim urbanističko tehničkim uslovima za izgradnju mHE na rijeci Bukovici”

Komentar:

Obrađivač u predmetnom elaboratu nije dao opis razmatranih alternativa čime nije ispoštovan Pravilnik o sadržini Elaborata procjene uticaja na životnu sredinu.

4.1. Lokacija

Komentar:

Obrađivač u predmetnom elaboratu nije dao opis razmatranih alternativa čime nije ispoštovan Pravilnik o sadržini Elaborata procjene uticaja na životnu sredinu.

4.2. Proizvodni procesi i tehnologija

Komentar:

Obrađivač u predmetnom elaboratu nije dao opis razmatranih alternativa čime nije ispoštovan Pravilnik o sadržini Elaborata procjene uticaja na životnu sredinu.

4.6. Vremenski raspored za izvođenje i prestanak funkcionisanja projekta

Obrađivač navodi „Projektu nije predviđen rok trajanja, a njegovo trajanje će zavisiti od dobijenih koncesija”

Komentar:

Ovakva formulacija je neprihvatljiva, kod svakog ozbiljnog investitora mora postojati biznis plan kojim je definisano ovo pitanje.

4.7. Datum početka i završetka izvođenja

Obrađivač navodi „Datum početka, a samim tim i završetka izvođenja radova se u ovom trenutku ne može definisati (zavisi od dobijanja odgovarajućih dozvola):”

Komentar;

Ovakva formulacija je neprihvatljiva, mora se znati period realizacije izvođenja radova.

6. Opis mogućih značajnih uticaja projekta na životnu sredinu

6.4. Lokalno stanovništvo (str 78)

Obrađivač navodi „Predložena rješenja će imati pozitivan uticaj na zaštitu segmenata životne sredine koji mogu uticati na zdravlje stanovništva”,

Komentar:

Apsurdna tvrdnja potpuno činjenično neutemeljena. Izgradnjom mHE „Bukovica “ trajno bi se narušila ekosistemska harmonija na ovom području što ima za posledicu i negativne uticaje na zdravlje ljudi koji žive na tom području. Potrebno je uraditi socijalni uticaj projekta na lokalnu zajednicu.

Zaključak:

Imajući u vidu da u opštini Šavnik još uvijek nisu urađene zone sanitarne zaštite vodoizvorišta koja se mogu koristiti za vodosnabdijevanje ili flaširanje vode u komercijalne svrhe, niti su vršena zakonom propisana istraživanja, da ne postoje detaljni podaci svih parametara životne sredine na užoj lokaciji projekta, zbog čega se ne može utvrditi „nulto“ stanje, da u PUP-u opštine Šavnik postoje dijametralno suprotne opcije, sa jedne strane stavljanje pod odgovarajući vid zaštite predmetnog područja, a sa druge izgradnja minihidroelektrana, da predmetni elaborat nije dao opis razmatranih alternative, shodno Pravilniku o o sadržini Elaborata procjene uticaja na životnu sredinu, da nije preciziran vremenski raspored za izvođenje i prestanak funkcionisanja projekta, niti planirani početak i završetak izvođenja radova, smatramo da je potrebno odbaciti predmetni elaborat kao neprihvatljiv.

Mišljenja smo da je projekat izgradnje mHE „Bukovica 1“ sa aspekta zaštite životne sredine neprihvatljiv i da prirodni značaj rijeke Bukovice obavezuje nadležne institucije sistema da zaštite javni interes i iskoriste njene potencijale na održiv način.

U nadi da ćete prepoznati opravdanost naših komentara i osnovanost predloga

S poštovanjem,

Aleksandar Perović, direktor

Dostavljeno elektronskom poštom na:

emir.redzepagic@epa.org.me